

Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru geografie. Je určen studentům prvního, druhého a čtvrtého ročníku gymnázia. Studenti třetího a čtvrtého ročníku mají navíc možnost volby výběrového semináře zeměpisu.

V prvním a druhém ročníku je zeměpis vyučován s časovou dotací dvě hodiny týdně, ve čtvrtém ročníku s dotací jedna hodina týdně, v rámci disponibilních hodin. Seminář ze zeměpisu ve třetím a čtvrtém ročníku je dvouhodinový. Výuku doplňuje i zařazení terénního vyučování v rámci geografických exkurzí.

Výuka probíhá vesměs v odborné zeměpisné pracovně, která je vybavena rozsáhlou mapovou sbírkou a audiovizuální technikou (videorekordér, DVD přehrávač, dataprojektor, zpětný projektor, vizualizér).

Předmět zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělávání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě zeměpis spojuje poznatky z řady přírodovědných, společenských i technických vědních disciplín. Z toho vyplývá velké množství vazeb na jiné vyučovací předměty (Bi, Fy, Ch, M, D, ZSV).

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u studentů postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj.

Formy a metody práce

Základní formou výuky je výklad doplňovaný referáty, prezentacemi a videem či ukázkami z internetu. Skupinová práce je využívána při řešení problémových úloh či projektů.

Do vyučovacího předmětu zeměpis jsou začleněny tyto průřezové témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace

Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky,
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce,
- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Environmentální výchova (EV)

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionů a České republiky

Mediální výchova (MeV)

- Média a mediální produkce

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vybízí žáky k využívání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus, pro získávání a ověřování geografických informací
- seznamuje žáky s prameny geografických informací - s časopisy s geografickou tematikou:- National Geographic, Lidé a Země, Geografické rozhledy, Dnešní svět, zadává jednotlivým žákům témata na krátké referáty, při jejich zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídít a přiměřeně hodnotit
- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje se žáky, tak aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, mohou být reálné v prostoru a čase, ale i modelové a smyšlené
- v rámci exkurzi a geografického terénního vyučování, směřuje žáky podle poznatých jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog
- hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě
- zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci

Kompetence občanské

Učitel:

- organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy